

INFORMATIEMEMO RAAD

Kenmerk:

2022-042260

Datum b&w-vergadering:

27 september 2022

Onderwerp:

Rondetafelgesprek voor nieuw vergunningverlening-, toezicht- en handhavingsbeleid

Kennis nemen van:

deze informatiememo voor bespreking in een rondetafelgesprek met het college

Status advies:

openbaar

Portefeuillehouder:

Burgemeester Patricia Hoytink-Roubos

Betrokkenen bij voorstel extern:

Bureau Senze, Nadia Goossens en Mike Marselis

Betrokkenen bij voorstel intern:

B. Niekamp, G.J. Willemsen, M. van Gent-Janssen (TO)

Bijlagen:

- Tussenevaluatie Samenhangend Handhavingsbeleid 2014-2019
- Eindevaluatie Samenhangend Handhavingsbeleid 2014-2019

Inleiding

De raad heeft op 7 januari 2014 het **Samenhangend handhavingsbeleid 2014-2019** vastgesteld waarin onder meer een prioritering voor handhavingsactiviteiten is aangebracht.

Het handhavingsbeleid richt zich op de fysieke leefomgeving en de openbare veiligheid. Hieronder vallen de beleidsvelden: ruimtelijke ordening, bouwen, wonen, milieu, brandveiligheid, openbare orde en veiligheid (APV) en enkele bijzondere wetten (Alcoholwet en de Wet op de Kansspelen).

Evaluatie Samenhangend Handhavingsbeleid 2014-2019

In de beleidsnota is opgenomen dat het Samenhangend Handhavingsbeleid gedurende de looptijd tweemaal wordt geëvalueerd. Bij het vaststellen van het beleid door de raad is een motie aangenomen, waarin de raad het college van burgemeester en wethouders vraagt om de beleidsevaluatie na drie jaar voor te leggen aan de raad en de raad daarbij te informeren over de vorderingen.

Op 8 mei 2018 heeft het college de eerste evaluatie (tussenevaluatie) vastgesteld en deze ter kennisneming aan de raad aangeboden.

De eindevaluatie is op 1 december 2020 door het college vastgesteld en deze ter kennisneming aan de raad verzonden. Beide evaluaties zijn bijgevoegd.

Nieuw VTH-beleid en RTGC

In 2022 wordt een nieuw integraal VTH-beleid (vergunningverlening, toezicht en handhaving) voor de periode 2023-2027 opgesteld. Bij het opstellen van dit nieuwe beleid worden beide evaluaties meegenomen en wordt eveneens ingespeeld op nieuwe ontwikkelingen, de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen. Tevens wordt door het college een VTH-Uitvoeringsprogramma voor 2023 opgesteld.

Dit VTH-beleidsplan schetst het kader waarbinnen uitvoering gegeven wordt aan de vergunningverlening-, toezicht- en handhavingstaken binnen het Omgevingsrecht en de APV en enkele bijzondere wetten.

De gemeente is wettelijk verplicht om voor de uitvoerings- en handhavingstaken op grond van de Wabo (Wet algemene bepalingen omgevingsrecht) een uitvoerings- en handhavingsbeleid vast te stellen (artikel 7.2 Bor: Besluit omgevingsrecht).

Met inwerkingtreding van de Omgevingswet vervallen de Wabo en het Bor en is deze verplichting tot vaststelling van beleid geregeld in het Omgevingsbesluit (paragraaf 13.2.2).

Nieuwe ontwikkelingen in het omgevingsrecht

De komende jaren brengen ingrijpende ontwikkelingen op het gebied van het omgevingsrecht waar de gemeente op moet inspelen.

Naar verwachting treden op 1 januari 2023 de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen in werking. Door deze ontwikkelingen verandert er de komende jaren veel in de werkwijze van de VTH-taken.

Omgevingswet

In de Omgevingswet wordt het omgevingsrecht samengevoegd in één Omgevingswet.

Het omgevingsrecht bestaat momenteel uit tientallen wetten en honderden regelingen voor ruimte, wonen, infrastructuur, milieu, natuur en water. Iedere regeling kent eigen uitgangspunten, procedures en eisen. De wetgeving is daardoor te ingewikkeld geworden voor zowel de overheid als de inwoner. Hierdoor duurt het vaak lang voordat een project kan worden gestart.

Het doel van de nieuwe Omgevingswet is dan ook:

- Minder en overzichtelijkere regels;

- Meer ruimte bieden voor initiatieven van inwoners, ondernemers en overheid zelf;
- Eén loket voor omgevingsvergunningen en kortere procedures;
- Participatie bevorderen door inwoners en ondernemers etc. in een vroegtijdig stadium te betrekken bij ontwikkeling van de leefomgeving.

Voor de gemeente betekent dit een heel andere werkwijze in zowel de planvorming als vergunningverlening, toezicht en handhaving.

Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb)

De Wkb die naar verwachting op 1 januari 2023 in werking treedt, regelt een nieuw stelsel van kwaliteitsborging voor het bouwen. De preventieve toets van bouwplannen aan het Bouwbesluit en het toezicht op de bouwtechnische uitvoering wordt geleidelijk overgeheveld van het publieke naar het private domein. Als eerste geldt dit voor de kleinere bouwwerken zoals grondgebonden eengezinswoningen, woonboten, vakantiewoningen en kleinere bedrijfspanden (Gevolgklasse 1). Voor deze bouwwerken resteert voor de gemeente dan alleen nog de planologische- en welstandstoets. Deze wetwijziging heeft belangrijke gevolgen voor de gemeentelijke taakuitvoering op het gebied van bouwen waarbij de verwachting is dat er in de eerste periode na inwerkingtreding extra toezicht en handhaving nodig zijn, omdat de regelgeving nieuw is.

Beleidsuitgangspunten nieuw VTH-beleid

De nieuwe ontwikkelingen op het gebied van het omgevingsrecht hebben veel invloed op de uitvoering van de VTH-taken en vergt veel inspanning van de ambtelijke organisatie om zich hierop voor te bereiden.

De impact en de gevolgen van de nieuwe wetgeving zijn op dit moment niet volledig te voorzien. Het monitoren van deze veranderingen vereist extra aandacht in de nieuwe beleidsperiode. Als de praktijk of de nieuwe wet- en regelgeving daartoe aanleiding geeft moet het beleid daarop worden aangepast.

Om het VTH-beleid verder vorm te kunnen geven wil het college graag met de raad van gedachten wisselen over onderstaande beleidsuitgangspunten. De raad kan in het rondetafelgesprek ook zelf beleidsuitgangspunten aandragen.

De beschikbare middelen (geld en capaciteit) zijn beperkt zijn zodat we keuzes moeten maken. Keuzes om te bepalen waar, waarvoor en hoe wij onze middelen inzetten om de gemeentelijke VTH-taken uit te voeren. Onze beleidsuitgangspunten zijn de basis waarop we deze keuzes baseren.

Belangrijk uitgangspunt op grond van de **Omgevingsvisie Overbetuwe 2040** is dat de leefomgeving van ons allemaal is. Iedereen heeft baat en belang bij een goede kwaliteit daarvan. Samen werken we daaraan vanuit de hierna genoemde principes en uitgangspunten.

De beleidsuitgangspunten 1 t/m 10 zijn eerder vastgesteld door de raad bij de Omgevingsvisie Overbetuwe 2040. Deze beleidsuitgangspunten dienen als kapstok voor het nieuwe VTH-beleid.

1. Verbonden met de leefomgeving. Wij dragen zorg voor de leefomgeving.

We maken onze omgeving zelf en moeten elkaar onderling aan blijven spreken op de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor deze omgeving.

2. Hoe meer een initiatief past in onze Omgevingsvisie, hoe faciliterender onze rol is.

De gemeente kiest in basis een faciliterende rol. Hierbij gaan we uit van eigen kracht van mensen. Faciliteren van initiatief mits ze passen binnen de in deze visie geschetste koers, mits er ook recht wordt gedaan aan thema's die de toekomst en het collectief betreffen. Wanneer met deze belangen minder rekening wordt gehouden, voert de gemeente meer regie.

3. Wij bieden niet bij voorbaat oplossingen maar denken mee bij het komen tot gezamenlijke kwaliteit.

Afhankelijk van het vraagstuk zet de gemeente instrumenten en middelen in die effectief en efficiënt bijdragen aan zowel de wensen in het 'hier en nu' als de belangen voor de gemeenschap in de toekomst. In alle gevallen geeft Overbetuwe als lokale overheid het goede voorbeeld door de thema's uit de Omgevingsvisie nadrukkelijk een plek te geven in het eigen handelen.

4. Wij handelen betrouwbaar en transparant.

Bij het gezamenlijk zorg dragen voor onze leefomgeving moeten we betrouwbaar handelen. Dit vraagt transparantie en vertrouwen. Alleen zo kunnen we komen tot heldere afwegingen en keuzes. Daarom doorlopen we altijd een zorgvuldig en interactief proces. We bieden hierbij ruimte voor maatwerk.

5. We betrekken inwoners en ondernemers vroegtijdig bij plannen.

We kiezen er nadrukkelijk voor om inwoners en ondernemers uit de omgeving vroegtijdig bij de vorming van plannen te betrekken als 'contextkenner'. Zo verhogen we de kwaliteit van de uiteindelijk te vormen plannen. Hierbij is het van belang dat we niet vooraf al de antwoorden geven, maar eerst vragen stellen om tot een gezamenlijk beeld te komen. Op deze manier kunnen we op duurzame wijze gezamenlijk zorg dragen voor kwaliteit van de leefomgeving.

6. We behouden de kernwaarden van Overbetuwe voor toekomstige generaties.

Mensen zijn zich zeer bewust van de identiteit van Overbetuwe. De Omgevingsvisie beschrijft de identiteit van de gemeente Overbetuwe die is vertaald naar diverse kernwaarden. Ieder plan dient daaraan bij te dragen, zonder ontwikkelingen op slot te zetten. De kernwaarden behouden we voor toekomstige generaties en stellen we niet ter discussie. De in de visie genoemde kernwaarden zijn inspiratiebron en vertrekpunt van ontwikkeling.

7. We werken aan een vitaal buitengebied met meer en betere kansen om passende functies en plek te geven.

Agrarisch gebruik is een belangrijke en karakteristieke functie in het buitengebied. In de loop der jaren hebben zich soms andere functies gevestigd in het landelijk gebied. Om alle belangen een plek te kunnen geven, moeten we meer durven te differentiëren.

8. We zetten in op sterke, aantrekkelijke en levendige bedrijfsterreinen.

Bedrijven en gemeente werken al lang samen om hier het ondernemersklimaat en de kwaliteit van de werkomgeving optimaal te houden.

9. We houden bij ons handelen rekening met een gezonde en veilige leefomgeving.

Een eigentijdse, aantrekkelijke en herkenbare leefomgeving is gebaat bij een dorps en groen karakter die voldoende ruimte biedt voor nieuwe (woon)wensen.

10. We werken aan een voorzieningenaanbod dat moet passen bij de behoefte en karakteristiek van de dorpen.

De behoefte aan en mogelijkheden voor voorzieningen verschillen per dorp. Daarom houden wij rekening met de diversiteit van kernen.

Naar aanleiding van bijgevoegde evaluaties vindt het college naast de beleidsuitgangspunten uit de Omgevingsvisie de volgende aanvullende beleidsuitgangspunten van belang voor het nieuwe VTH-beleid.

11. We stimuleren naleefgedrag.

Risico's bepalen onze prioriteiten. Een bepalende factor daarbij is het naleefgedrag. Met het stimuleren van naleefgedrag bedoelen we dat ons handelen er op gericht is dat inwoners en ondernemers de wet- en regelgeving naleven.

12. We bepalen onze prioriteiten op basis van risico's.

Er zal nooit voldoende capaciteit zijn om alle VTH-taken uitputtend uit te voeren. Een VTH-beleidsplan opstellen betekent dan ook keuzes maken en prioriteiten stellen. Dit gebeurt aan de hand van een prioriteitstelling waar een risicoanalyse aan ten grondslag ligt.

Voor alle relevante activiteiten die in het kader van het omgevingsrecht, de APV en enkele bijzondere wetten, worden uitgevoerd wordt een risico- inschatting gemaakt.

13. We willen dat onze procedures vlot doorlopen kunnen worden.

Vlot betekent dat er zo vroeg mogelijk zaken geconstateerd worden. Dit vraagt een proactieve houding van alle betrokkenen, ook van aanvrager.

14. We spreken elkaar aan.

Persoonlijk contact en communicatie is ons uitgangspunt. Dit betekent dat we altijd eerst in gesprek gaan voordat we een formele brief sturen. Ook bij handhavingss kwesties geven wij de voorkeur aan een goed gesprek en vertrouwen we erop dat gemaakte afspraken worden nagekomen.

De raad kan in het rondetafelgesprek met het college aanvullende beleidsuitgangspunten aandragen.

Planning en communicatie

Na het rondetafelgesprek wordt het VTH-beleidsplan verder opgesteld en vervolgens met een raadsvoorstel ter vaststelling aangeboden.

Het concept VTH-beleidsplan kan dan worden geagendeerd voor een voorbereidende vergadering van de raad. Een ieder kan inspreken op dit agendapunt.

Behandelend adviseur voor technische vragen B. Niekamp, tel.: 14-0481, e-mail: b.niekamp@overbetuwe.nl

HET COLLEGE VAN BURGEMEESTER EN WETHOUDERS,
de gemeentesecretaris de burgemeester,

P.J.E. Breukers

R.P. Hoytink-Roubos